

М. : Юнити-Дана, 2005 – 620 с.

4. Cost Accounting: An Introduction [Електронний ресурс] / В. М. Lall Nigam, Lal B.M. Nigam, I. C. Jain. – Режим доступу до джерела: <http://books.google.ru/books?id=LbMUBiWihZ0C&printsec=frontcover&dq=Lal+B.M.+Nigam&hl=ru&sa=X&ei=1QEyUfumE8eqtAazzoGwCw&ved=0CDAQ6AEwAA>. (дата звернення 12.11.2013 р.).

5. Аналіз витрат виробництва і збуту продукції [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: http://revolution.allbest.ru/economy/00184966_0.html (дата звернення 12.11.2013 р.).

6. Незаплановані витрати [Електронний ресурс] / Большая Энциклопедия Нефти Газа. – Режим доступу до джерела: <http://www.ngpedia.ru/id184479p1.html> (дата звернення 12.11.2013 р.).

7. Класифікація. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії [Електронний ресурс]. – Режим доступу до джерела: <http://uk.wikipedia.org/wiki/Класифікація> (дата звернення 12.11.2013 р.).

Хома Світлана

к.е.н., доцент

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу
м. Івано-Франківськ

ОПТИМІЗАЦІЯ МЕТОДІВ НАРАХУВАННЯ АМОРТИЗАЦІЇ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

Гнучкість побудови амортизаційної політики підприємства особливо актуальним є в умовах економічної кризи, коли об'єктивно управління процесом амортизації життєво важливо для будь-якого підприємства.

Реалізація амортизаційної політики проявляється при виборі такого методу розподілу вартості основних засобів, який максимально наближено враховує форму, в якій економічні вигоди від споживання активу отримує підприємство.

Економічна література розглядає прискорені (дегресивні) і сповільнені (прогресивні) методи розрахунку та розрахунки на лінійній основі.

Слід зазначити, що методи амортизації, передбачені Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби», не завжди дозволяють вибрати метод розподілу вартості активу, який би відповідав характеру об'єкта основних засобів, способу його використання та дотримання конкретних умов і конкретних видів діяльності. Чинне українське законодавство передбачає порядок розподілу вартості основних засобів за прискореними (дегресивними) та рівномірними методами.

Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 16 «Основні засоби» не містить вичерпного переліку методів амортизації основних засобів, які слід

використовувати для розрахунку. Єдиною вимогою є те, що метод амортизації має забезпечити розподіл вартості активу відповідно до очікуваного способу отримання доходу від його використання. Як бачимо, вимоги Міжнародного стандарту бухгалтерського обліку щодо побудови облікової амортизаційної політики на підприємстві є більш гнучкими. Правильно визначити умови амортизації основних засобів є головним завданням для управління кожної компанії.

На нашу думку, в нинішніх умовах економічної нестабільності доцільно віддавати перевагу сповільненим (в літературі зустрічається назва прогресивним, зростаючим) методам амортизації, побудованими на ідеї зростання норм амортизаційних відрахувань, в результаті чого сума амортизації з кожним наступним роком збільшується порівняно з минулим. Оскільки такий порядок уможливить наблизити процес нарахування амортизації до динаміки одержаних вигод від використання активів. Перевагою застосування прогресивних методів списання вартості основних засобів можуть користатися і новостворені підприємства. У радянській літературі висловлювалася думка, що саме низькі норми амортизації в перші роки експлуатації створюють пільгові умови для впровадження у виробництво нового обладнання і нової технології.

Розглянемо деякі сповільнені методи нарахування амортизації: метод збільшення кількості цифр, метод рівномірного зростання та метод на нерівномірній основі [1].

Метод збільшення кількості цифр за суттю є оберненим до кумулятивного методу. Відмінність полягає в тому, що нарахована сума амортизаційних відрахувань найменшою є в перший рік, а потім з року в рік зростає.

Щорічну суму амортизації розраховують як добуток вартості, що амортизується, та кумулятивного коефіцієнта, який представлений у вигляді дробу, чисельником якого є кількість років, використання активу, знаменником – сума років його корисного використання.

Приклад. Первісна вартість виробничого устаткування становить 30 000 грн., його ліквідаційну вартість в кінці п'ятого року корисного використання попередньо оцінено в сумі 10 000 грн.

Умова даного прикладу є вихідними даними для наступних методів амортизації, що розглядаються.

Сума чисел років служби устаткування: $S = 1 + 2 + 3 + 4 + 5 = 15$

Кумулятивні коефіцієнти першого, другого, третього, четвертого та п'ятого років становлять відповідно 1/15, 2/15, 3/15, 4/15, 5/15.

Розрахунок сум амортизації представимо у таблиці 1.

Таблиця 1

Розрахунок амортизації за методом збільшення кількості цифр

Рік	Вартість, що амортизується	Норма амортизації	Розрахунок амортизації	Залишкова вартість
1	20 000	1/15	1 333	18 667
2	20 000	2/15	2 667	16 000
3	20 000	3/15	4 000	12 000
4	20 000	4/15	5 333	6 667
5	20 000	5/15	6 667	-

Метод рівномірного зростання. У своєму щорічному прирості норма амортизації збільшується на однаковий крок за весь період амортизації. Норма амортизації є найнижчою в перший рік і з кожним наступним роком зростає, наприклад: 10%, 15%, 20%, 25% і 30% (сума норм амортизації дорівнює 100%). Розрахунок сум амортизації наведемо у таблиці 2.

Таблиця 2

Розрахунок амортизації за методом рівномірного зростання

Рік	Вартість, що амортизується	Норма амортизації	Розрахунок амортизації	Залишкова вартість
1	20 000	10%	2 000	18 000
2	20 000	15%	3 000	15 000
3	20 000	20%	4 000	11 000
4	20 000	25%	5 000	6 000
5	20 000	30%	6 000	-

Метод на нерівномірній основі. За суттю цей метод є свого роду модифікатором методу рівномірного зростання. При визначенні норми амортизації компанія самостійно встановлює такі значення, щоб, по-перше, забезпечити визнання витрат на амортизацію на основі прямого зв'язку між ними та отриманими доходами протягом часу корисного використання основних засобів. По-друге, загальна кількість цих значень за період амортизації повинна бути на 100%. Припустимо, що компанія створила ці стандарти по роках: 6%, 18%, 20%, 26% і 30%.

Розрахунок сум амортизації наведено у таблиці 3.

Таблиця 3

Розрахунок амортизації за методом на нерівномірній основі

Рік	Вартість, що амортизується	Норма амортизації	Розрахунок амортизації	Залишкова вартість
1	20 000	6%	1 200	18 800
2	20 000	18%	3 600	15 200
3	20 000	20%	4 000	11 200
4	20 000	26%	5 200	6 000
5	20 000	30%	6 000	-

Розрахунок сум амортизаційних відрахувань за запропонованими сповільненими методами нарахування покращить фінансово-економічні показники збиткових підприємств, якщо вони вжиті правильно. Вважаємо доцільним в умовах економічної кризи застосування прогресивних методів амортизації як новими, так і діючими підприємствам для досягнення максимального співвідношення між розподіленими вартостями основних засобів і економічними вигодами від їх використання.

Список використаних джерел

1. Митева К. За практикоприложните аспекти на методите на амортизация в условията на криза // Криза и икономически растеж. Публикацията резултати от Юбилейната международна научна конференция. – София, 2013. –

Шишута Олена

асистент

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк

ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ МСФЗ В КРЕДИТНИХ СПІЛКАХ

На сьогодні Україна чітко зорієнтована на євроінтеграцію, що зумовлює виконання нашою країною певних зобов'язань. Серед інших завдань важливим є реформування системи бухгалтерського обліку та впровадження методології поширення інформації з економічних питань згідно з міжнародними стандартами фінансової звітності (далі МСФЗ) з метою посилення захисту прав та інтересів акціонерів, інвесторів, кредиторів та підвищення прозорості, забезпечення достовірності фінансової звітності суб'єктів господарювання і належного рівня довіри до неї [1]. Складність процесу запровадження МСФЗ підтверджується постійним відтермінуванням введення їх в дію на практиці. Це зумовлює актуальність наукового обґрунтування застосування МСФЗ різними суб'єктами господарської діяльності.

Відповідно до стратегії застосування МСФЗ в Україні кредитні спілки мають складати фінансову звітність з їх використанням з 1 січня 2014 року. Однак Мінфін оприлюднив на офіційному сайті проект змін, зокрема щодо продовження терміну нововведень, а саме – з 2015 року [2].

Кредитні спілки одночасно є фінансовими установами і неприбутковими організаціями, створеними фізичними особами шляхом об'єднання грошових внесків членів спілки [3]. Відтак, із зазначеної дати, складання фінансової звітності кредитних спілок має ґрунтуватися на МСФЗ, які включають загальні вимоги щодо звітності та дотримуватися МСФЗ 30 «Розкриття інформації в фінансовій звітності банків і аналогічних фінансових інститутів». На сьогодні в Україні МСФЗ 30 не набув чинності. Вивчення вимог міжнародних стандартів, зокрема і МСФЗ 30 дасть можливість визначити особливі об'єкти бухгалтерського обліку, притаманні кредитним спілкам.

На сьогодні, фінансова звітність, яку складають і оприлюднюють кредитні спілки має уніфіковану структуру, направлену на розкриття інформації суб'єктів господарської діяльності, метою яких є отримання прибутку. Основна діяльність кредитної спілки – фінансова з виключним переліком операцій, чітко обмеженим правовими нормами; мета – задоволення потреб своїх членів у кредитуванні за собівартістю, а не отримання прибутку. Згідно концептуальної основи фінансової звітності елементи, що є основними класами згідно з економічними характеристиками подаються шляхом детальної їх класифікації